

PORADNIA PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNA W RYBNIKU

44-200 Rybnik, ul. Kościuszki 55 tel. 32 4223935

44-200 Rybnik, ul. Karłowicza 48 tel. 32 4231755

e-mail: sekretariat@ppprzybnik.pl, www.ppprzybnik.pl

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 3/2023/2024
Dyrektora Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku
z dnia 30.07.2024r.

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH W Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku

**Wersja skrócona
dla małoletnich**

Spis treści

Rozdział I	
Informacje wstępne	4
Rozdział II	
Słownik pojęć.....	4
Rozdział III	
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnimi a pracownikami poradni w tym zachowania niedozwolone wobec małoletnich.	5
Rozdział IV	
Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi a w szczególności zachowania niedozwolone między nimi.	6
Rozdział V	
Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletnim. .	7
Rozdział VI	
Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia małoletniego.....	7
Rozdział VII	
Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego.	8
Rozdział VIII	
Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru małoletniego.	8
Rozdział IX	
Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.....	9
Rozdział XI	
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników poradni do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.	9
Rozdział XI	
Zasady i sposób udostępniania rodzicom i małoletnim standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania.....	9

PODSTAWA PRAWNA:

1. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela.
2. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o Systemie Oświaty.
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. Prawo Oświatowe.
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks Karny.
5. Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. Kodeks Rodzinny i Opiekuńczy.
6. Rozporządzenie Rady Ministrów 6 września 2023r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.
7. Ustawa z dnia 13 maja 2016r. O przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym.

ROZDZIAŁ I INFORMACJE WSTĘPNE

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników poradni jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie.

Celem polityki „Standardów Ochrony Małoletnich” jest zapewnienie Wam sprzyjających warunków do nauki oraz rozwoju zgodnie z Waszymi indywidualnymi możliwościami i potrzebami w atmosferze życzliwości, szacunku, akceptacji i bezpieczeństwa.

ROZDZIAŁ II SŁOWNIK POJĘĆ

1. Wyjaśnienie pojęć.
 - 1) **Małoletni**- należy przez to rozumieć dzieci i młodzież, która nie ukończyła 18 roku życia z uwzględnieniem dzieci z niepełnosprawnościami oraz ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
 - 2) **Poradnia** -należy przez to rozumieć Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Rybniku,
 - 3) **Pracownik poradni** - należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w poradni, a także wolontariuszy, stażystów oraz praktykantów.
 - 4) **Sprawca przemocy** – należy przez to rozumieć osobę lub grupę osób, która dopuszcza się przemocy wobec dzieci i młodzieży;
 - 5) **Ofiara przemocy** – należy przez to rozumieć dziecko i młodzież, która doświadczyła przemocy.
 - 6) **Obserwator przemocy** - należy przez to rozumieć dziecko i młodzież, która była świadkiem przemocy.
 - 7) **Krzywdzenie** jest zamierzonym lub niezamierzonym działaniem osoby dorosłej lub innego dziecka na szkodę małoletniego.
2. Rodzaje przemocy:
 - 1) **Przemoc fizyczna** to między innymi: popychanie, szarpanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką, pięścią lub przedmiotami.
 - 2) **Przemoc psychiczna** to między innymi: poniżanie, upokarzanie, ośmieszanie, wyzywanie, wyśmiewanie, odtrącanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikty dorosłych, wytykanie z powodu odmienności.
 - 3) **Przemoc seksualna** to naruszenie sfery intymnej dziecka, zmuszanie do oglądania nagich osób, robienie zdjęć lub filmów z udziałem dziecka bez odzieży.

- 4) **Cyberprzemoc** to przemoc psychiczna lub seksualna realizowana za pośrednictwem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów.
- 5) **Zaniedbywanie** to między innymi niedożywienie, ubiór nieadekwatny do pory roku, pozostawianie na podwórku bez opieki w godzinach wieczornych i nocnych, niedbanie o higienę snu i odpoczynku, nieposyłanie dziecka do szkoły, niezapewnianie dziecku opieki lekarskiej.

ROZDZIAŁ III

ZASADY ZAPEWNIAJĄCE BEZPIECZNE RELACJE MIĘDZY MAŁOLETNIMI A PRACOWNIKAMI PORADNI W TYM ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE WOBEC MAŁOLETNICH.

1. Małoletni mają prawo do bezpiecznych i profesjonalnych relacji z pracownikami poradni.
2. Pracownicy zwracają się do małych dzieci po imieniu, a małe dzieci mają prawo wiedzieć, jak nazywa się nauczyciel lub inny pracownik poradni.
3. Pracownik chroni dane osobowe i wizerunek małego dziecka.
4. Pracownik podejmując decyzje dotyczące małego dziecka informuje go o powodach jej podjęcia i słucha jego oceny sytuacji.
5. Zachowania pracownika nie mogą mieć cech przemocy fizycznej.
Stanowcze interwencje wobec małego dziecka prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne jedynie w sytuacjach:
 - 1) zagrożenia życia,
 - 2) udzielania pomocy przedmedycznej,
 - 3) w sytuacji paniki małego dziecka np. w sytuacji pożaru.
6. W komunikacji z małym dzieckiem pracownik zachowuje cierpliwość i szacunek.
7. **Niedozwolone jest przez pracownika poradni:**
 - 1) umniejszanie, wyśmiewanie, zawstydzanie, lekceważenie, izolowanie, obwinianie, oskarżanie, krytykowanie,
 - 2) krzyczenie, wyzywanie, przezywanie, grożenie, przeklinanie, przedrzeźnianie,
 - 3) bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami należącymi do małego dziecka, kopanie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś oraz inne działania sprawiające ból.
8. Pracownik ma obowiązek zachować prawo małego dziecka do intymności poprzez zachowanie właściwego dystansu w każdej sytuacji.

9. W poradni obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów, w tym papierosów elektronicznych, picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych.
10. Pracownikowi poradni nie wolno:
 - 1) zapraszać małoletniego do domu,
 - 2) zapraszać małoletniego do znajomych w mediach społecznościowych,
 - 3) kontaktować się z małoletnim z prywatnego maila i prywatnych numerów telefonu.
11. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o niedozwolonych zachowaniach pracowników jest **koordynator ochrony małoletnich przed krzywdzeniem** w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku.

ROZDZIAŁ IV

WYMOGI DOTYCZĄCE BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY MAŁOLETNIAMI A W SZCZEGÓLNOŚCI ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE MIĘDZY NIMI.

1. Za przemoc rówieśniczą uznaje się wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą małoletnich prowadzące do fizycznej i psychicznej szkody.
2. Krzywdzony małoletni ma prawo oczekiwać pomocy ze strony innych osób w poradni, a reagowanie na czyjąś krzywdę nie jest ani skarżeniem, ani donosicielstwem, ale moralnym obowiązkiem każdej osoby.
3. **Za niedozwolone zachowania pomiędzy małoletnimi uznaje się:**
 - 1) wyśmiewanie, przezywanie i rozpowszechnianie upokarzających informacji, złośliwe komentarze, w szczególności na temat wyglądu; obraźliwe komentowanie innych w mediach społecznościowych,
 - 2) izolowanie lub wykluczanie małoletniego z grupy,
 - 3) bicie, kopanie, szarpanie, zadawanie bólu,
 - 4) niszczenie lub zabieranie własności, w tym środków pieniężnych,
 - 5) zmuszanie do wykonywania określonych czynności, groźby, szantaż emocjonalny,
 - 6) komentarze i gesty seksualne, rozsyłanie obrazów o tematyce seksualnej i wszelkie przejawy gwałtu,
 - 7) inne formy przemocy odczuwane przez ofiarę jako krzywdzące.
4. **W poradni obowiązuje zasada reagowania na każde zdarzenie zachowania małoletniego uznanego jako niedozwolone.**
5. Małoletni, który jest świadkiem niedozwolonego zachowania ma obowiązek jak najszybciej zgłosić to zdarzenie do obecnego w pobliżu pracownika poradni.

6. Małoletni, który podejrzewa przemoc wobec innego małoletniego jest zobowiązany przekazać tę informację pracownikowi poradni.
7. Pracownicy poradni mają obowiązek reagować na każde zdarzenie niedozwolonego zachowania małoletniego.
8. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o niedozwolonych zachowaniach małoletnich **jest koordynator ochrony małoletnich przed krzywdzeniem** w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku.

ROZDZIAŁ V

OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ O ZDARZENIACH ZAGRAŻAJĄCYCH MAŁOLETNIM.

1. Informuje o sposobie powoływania Zespołu ds. Standardów Ochrony Małoletnich oraz w jaki sposób w formie pisemnej zgłaszać zdarzenia zagrażające małoletniemu.

Zdarzenia należy adresować do: koordynatora ochrony małoletnich przed krzywdzeniem w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku, ul. Kościuszki 55 i przekazać je osobiście, za pośrednictwem poczty tradycyjnej lub elektronicznej e – Doręczenia AE:PL-34615-73844-DUVBD-23, ePUAP/PPPRybnik/SkrytkaESP lub na adres e-mail sekretariat@ppprzybnik.pl

ROZDZIAŁ VI

ZASADY I PROCEDURA PODEJMOWANIA INTERWENCJI W SYTUACJI PODEJRZENIA KRZYWDZENIA LUB KRZYWDZENIA MAŁOLETNIEGO.

1. W przypadku gdy pracownik w toku bieżącej pracy rozpozna zdarzenie wskazujące na krzywdzenie małoletniego ma obowiązek podjąć działania wg procedury trzech kroków:
 - 1) zabezpiecza małoletniego przed potencjalnym sprawcą przemocy,
 - 2) zabezpiecza dowody przemocy i niezwłocznie zgłasza zdarzenie koordynatorowi,
 - 3) pozostaje do dyspozycji koordynatora tak długo, jak jest to potrzebne dla zabezpieczenia dowodów i potrzeb małoletniego oraz sporządzenia dokumentacji zdarzenia.
2. Małoletni, który został objęty ochroną przed krzywdzeniem jest z tego tytułu objęty wsparciem.
3. Poradnia obejmuje wsparciem w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletnich, którzy byli świadkami zdarzenia zakwalifikowanego jako rozpoznana przemoc.

4. Poradnia obejmuje wsparciem w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej małoletnich, którzy w danym zdarzeniu zostali zakwalifikowani jako sprawcy przemocy.
5. Koordynator informuje o zdarzeniu rodziców ofiary przemocy, a w przypadku, gdy sprawcą przemocy był małoletni lub grupa małoletnich, także rodziców sprawców przemocy.
6. Po rozpoznaniu sprawy, w terminie nie dłuższym niż 10 dni dyrektor organizuje spotkanie z rodzicami sprawcy i rodzicami ofiary razem lub odrębnie. W zależności od charakteru tej przemocy i rozmiaru krzywdy małoletniego, a także potrzeby zadbania o godność ofiary przemocy, zdarzenie może być przedmiotem omówienia go z ogółem rodziców małoletnich, którzy byli świadkami przemocy.

ROZDZIAŁ VII

PROCEDURY I OSOBY ODPOWIEDZIALNE ZA SKŁADANIE ZAWIADOMIEŃ O PODEJRZENIU POPEŁNIENIA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ MAŁOLETNIEGO.

1. W przypadku, gdy u małoletniego objętego ochroną, stwierdza się, że jego życie jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu pracownik poradni niezwłocznie informuje policję i pogotowie ratunkowe, dzwoniąc pod numer 112 lub 998.
2. W przypadku, gdy w sprawie małoletniego objętego ochroną zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa pracownik poradni składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.¹
3. W przypadku gdy w sprawie małoletniego objętego ochroną zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawcami krzywdzenia małoletniego są rodzice, pracownik poradni powiadamia policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, a także przewodniczącego lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w celu wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

ROZDZIAŁ VIII

SPOSÓB DOKUMENTOWANIA I ZASADY PRZECHOWYWANIA UJAWNIONYCH LUB ZGŁOSZONYCH ZDARZEŃ ZAGRAŻAJĄCYCH DOBRU MAŁOLETNIEGO.

1. Zdarzenia zakwalifikowane w protokole interwencji jako incydent wprowadza się do rejestru zdarzeń.

¹ Art.304 § 1. Kodeksu postępowania karnego -Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art.148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

2. Dla każdego zdarzenia zakwalifikowanego jako podejrzenie krzywdzenia małoletniego lub krzywdzenie małoletniego, koordynator zakłada teczkę ochrony małoletniego przed krzywdzeniem.

ROZDZIAŁ IX

ZASADY PRZEGLĄDU I AKTUALIZACJI STANDARDÓW

1. Informuje w jaki sposób pracownik zwany koordynatorem dokonuje oceny skuteczności standardów ochrony małoletniego w poradni.
2. Przekazuje procedury dotyczące dokumentowania zdarzeń, które zakwalifikowane zostały jako krzywdzenie małoletniego lub podejrzenie krzywdzenia małoletniego.

ROZDZIAŁ X

ZAKRES KOMPETENCJI OSOBY ODPOWIEDZIALNEJ ZA PRZYGOTOWANIE PRACOWNIKÓW PORADNI DO STOSOWANIA STANDARDÓW, ZASADY PRZYGOTOWANIA PRACOWNIKÓW DO ICH STOSOWANIA ORAZ SPOSÓB DOKUMENTOWANIA TEJ CZYNNOŚCI.

1. Informuje o sposobie przygotowania pracowników poradni do stosowania standardów ochrony małoletnich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku.

ROZDZIAŁ XI

ZASADY I SPOSÓB UDOSTĘPNIANIA RODZICOM I MAŁOLETNIM STANDARDÓW DO ZAZNAJOMIENIA SIĘ Z NIMI I ICH STOSOWANIA.

1. Informuje o zasadach publikacji standardów ochrony małoletnich w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Rybniku.